

Budai István: A Párbeszéd: Szociális munka folyóirat repertóriuma -

A kínálat és a kereslet néhány összefüggésében 2014-2023

A 2014-ben beindult, önkéntes alapon és online formában működő szakmai, tudományos és módszertani folyóirat ebben az évben jubilál. Most jó lehetőség nyílik az eddig megjelent számok, azok tartalmának, az egyes publikációk, tanulmányok, cikkek kínálatának, valamint az olvasói érdeklődésnek az áttekintésére. Jelen összeállítás nyilvánvalóan csak néhány szempont alapján történő mérleg elkészítését jelentheti. Arra alkalmas, hogy egy helyen lehessen megtalálni a folyóiratban megjelent anyagok legfontosabb adatait, hogy az olvasó tájékozódhasson az igencsak értékes teljességben, az időszerű témákban és kérdésekben, vagy visszanyúlhasson a régebbi, korábbi számok anyagaihoz. A tematikai rendszerezés hozzájárulhat a szociális munkában dolgozó szakember, a kutató és a tanár szakmai szempontjai szerint történő kereséshez és kérdéseinek megválaszolásához, az egy-egy problémakörben való elmélyüléséhez, az újdonságok, vagy a trendek megismeréséhez, a szakmai töltődéséhez, az önálló tanulás motiválásához, összességében a szakmai tudás gyarapításához. Részben megfelel az olvasói viszonyulások, a téma választási okok és motívumok keresésére és megtalálására is. Ugyanakkor nem vállalkozik a teljes anyag, az egyes lapszámok, a különböző írások méltatására, az azokban bemutatott elméletek, modellek, kutatási elemzések és eredmények, a módszertani tapasztalatok kvalifikációjára, az olvasóra kifejtett hatásainak, továbbá felhasználásuk, alkalmazásuk mikéntjeinek az értékelésére, csak néhány óvatos megállapítás megtételére.

2014 és 2023 között a 30 (ezek között két külön és két tematikus) számban 197 (ebből 20 külföldi) szerző tollából összesen 333 anyag jelent meg.¹ Ezzel a folyóirat jelentősen hozzájárul a szociális munka, -szakma és tudományág által az elmúlt (a hivatkozások, bibliográfiák stb. feltüntetésével ennél lényegesen sokkal hosszabb) időszakban termelődött szociális munka tudás rendszerezéséhez és terjesztéséhez, és az áttekintés alapján kimondható, hogy a folyóirat ma már a szociális szakma egyik jelentős, adekvát akadémiai aktorok által is minősített tudástárának és értékének tekintendő.

Kínálat a rovatok rendszerében

A 10 év 302 publikációjának tartalmi áttekintéséhez a lap idők folyamán egyre markánsabbá váló rovat rendszere szolgál. Ezek a különféle funkcióval, tartalommal és mondanivalóval bíró írásokat többféle megközelítésben mutatják be a szociális munka, a szakma, a tudományág és a képzés széles ívű, bonyolult világát, erősítendő a különböző paradigmák, a komplex értelmezések, a szisztematikus elemzések, a markáns mondanivalók és üzenetek, a metodikai kultúra jelentőségét, valamint a szociális munka nyitottságát más tudományterületek és szakmák irányába.

¹ A 333 anyagban szerepelnek felhívások, kérdőívek és a szerzőkről szóló információk listák is, ezért ezeket kivéve 302 publikációval célszerű jelen összeállításban számolni.

E rovat rendszer szerint az Előljáróban 26, a Tanulmányokban 54, a Kitekintőben 20, a Visszapillantóban 11, a Párbeszéd és Vita rovatban 16, a Képzésben 12, a Szociális munka – spiritualitás - egyházak különszámában 14, (az egyes tanulmányok együtt 127), a Módszertan - Hazai pálya és Esettanulmányok rovatokban 59, a Portrékban 20 (együtt: 79) cikk, írás, valamint 11 Köszöntő és Megemlékezés került bemutatásra. A Tudástár - Recenziók rovatot 43, a Dokumentumokat 16 anyag jegyzi. Kifejezetten elméleti, tudományos tanulmányokat, módszertani írásokat, szakmai tapasztalatokat, elemzéseket összesen kb. 206 írás mutatja be.

Kicsit részletesebben a *Tanulmányok* rovatban a szociális munka szakmai és tudományos életének legáltalánosabb és elsősorban elméleti témakörei kerülnek a fókuszba. A szociális munka hivatásának, értékrendszerének, szakmaiságának egyetemessége és globális mivolta okán külön, a *Tanulmányok - Kitekintő* rovatban jelennek meg a szociális munka nemzetközi gyakorlatában jelen lévő és ható szellemiségekről, modellekről, az egyes kutatási eredményekről, a különböző szakmai vitákról, a nemzetközi konferenciák tapasztalatairól, az egyes innovációkról szóló és mindezeknek a hazai adaptáció lehetőségét is felvillantó munkák. Az olvasó kitekinthet az ausztrál, a brit, a dél-afrikai, az egyesült államokbeli, a cseh, az izraeli, a lengyel, a német, az olasz, a svájci, a szlovák, a román szociális munka fejlődésébe, tapasztalataiba. A *Tanulmányok – Visszapillantó* rovatban pedig egy-egy már korábban megjelent, ám aktualitását egyáltalán nem vesztett témáról szóló tanulmányok szerepelnek, továbbá az újabb tapasztalatok bemutatásával, némi kiegészítéssel, megjegyzéssel frissítve a korábbi mondanivalót.

A folyóirat nevének, hívó-szavának és küldetésének megfelelően a szakma és a szociális munkások tevékenységének több kurrens ügye kerül a fókuszba a *Párbeszéd* rovat keretében. A sok közül kiemelhető az egyébként összetársadalmi feladatnak tekintendő, és a valóságban csak szinte a szociális - gyermekvédelmi ellátásokra szűkített, alapvetően bürokratikus-, technicizált-, kontroll- és tűzoltó jelleggel működő gyermekjólét, -védelem mibenlétéről, funkciójáról, és a már régóta számos súlyos problémáiról szóló diskurzus. Az ellentmondó elvárásoknak való megfelelési kényszerben, az erős túlterheltségben, az eszköztelenségben, a sokszor félelemben és az egzisztenciális bizonytalanságban dolgozók szakmai tudásának és képességeinek nélkülözhetetlenségéről, a krónikus szakemberhiányról. Másrészt a különböző együttműködések alapján, a prevenciót biztosító, a befogadóbb, a koordináltan és az integratív módon működő szociális szolgáltatások szükségességéről. Ugyanígy az egyes eljárások és szolgáltatások előnyeivel, másrészt zavaraiival (esetmenedzser protokolljainak és sztenderdjeinek dilemmái stb.), az elmúlt évtized közepén lezajlott intézményi szervezeti átalakítás következményeivel és anomáliáival foglalkozó írások. Újabb kört futott a szociálpedagógia tudományos és szakmai besorolásával, a szociális munka és a szociálpedagógia közötti viszonyokkal kapcsolatos polémia. Figyelemre méltó vita alakult ki a szociális hivatás hatalomhoz fűződő kapcsolatáról és a szociális munkások hatalmi viszonyairól, amely egyúttal a szociális munka jelenlegi válságának egyik indikátoraként is értelmezésre került. A szakemberek szakmai felkészítéséről és fejlesztéséről szóló anyagok egy része a *Képzés* rovatban jelenik meg, aláhúzva e terület szakmán belüli szervezésének, „húzó szerepének”, azaz a minőségi szakmai munka egyik előfeltételének fontosságát.

A praxis időszerű kérdéseiről, elsősorban a gyakorlatban kimunkált, kipróbált és alkalmazott módszerekről, modellekről, egyes innovációkról, az egyes szakemberek eredményeiről, problémáiról, etikai kérdésekről igen széles körűen, többféle megközelítésben és mondanivalóval tartalmaz írásokat a *Módszertan – Hazai pálya* rovat. Ezek nemzetközi és hazai szakirodalom elemzésekkel, empirikus vizsgálatokkal, egy-egy modell kipróbálásával jelennek meg, aláhúзва ezzel a teóriák és a praxis kölcsönhatásainak jelentőségét. Az *Esettanulmányok* rovat is elsősorban a praxisban dolgozóknak nyújt segítséget, egy-egy-eset részletes leírásán, bemutatásán keresztül kerül sor a szerzők tapasztalatainak, tudásának kollégák közötti megosztására, és amelyek további szempontokat adnak az olvasónak a problémamegoldó folyamatok, esetek alaposabb, multidimenzionális elemzéséhez. Az egy-egy szakmai élettörténet és életút interjú *Portrék* rovatban történő megjelenítése is az olvasó szakmai tudását gazdagítja, hiszen a bemutatott szakemberek szakmai identitását, hitvallását, elkötelezettségét, küzdelmeit megértve értékes tapasztalataikat és eredményeiket adaptálni lehet a jelenleg aktív és az újabb generációk mindennapi tevékenysége során.

A szociális munka interdiszciplináris és professzionális mibenlétét kifejezi, hogy az igen gazdag *Recenzió-tár* a szűkebben vett szakmai, tudományos és módszertani jellegű művek mellett jelentősen nyit és vállalkozik más szakmák, társtudományok által létrehozott kiadványok bemutatására és méltatására. A *Dokumentum-tár* pedig a mindennapi praxishoz, kutatáshoz és képzéshez ad fontos információkat és közleményeket.

Repertórium ²

Előljáróban

A szociális munka globális definíciója (fordító: Fehér Boróka) 2014/1-2. május

Budai István: *Előljáróban* 2017/3. szeptember

Budai István: *Előljáróban* „az iskolai szociális munka (segítés)” témaköréhez 2018/3. szeptember tematikus szám

Budai István – Szoboszlai Katalin: *Előljáróban* 2020/1. június

Budai István – Szöllősi Gábor: Megalakult az MTA Szociális Munka Albizottsága 2017/2. június

Szoboszlai Katalin: *Előljáróban* a „Felsőfokú szociális képzések Magyarországon” című, 2015. évi kutatáshoz 2015/különszám

Szoboszlai Katalin: *Kérdőív a Párbeszéd szociális munka folyóirat olvasóinak* 2016/1. március

² Az egyes anyagok a szerzők és/vagy a publikációk ábécé sorrendjében és a megjelent folyóirat számok szerint szerepelnek.

Szoboszlai Katalin: Előljáróban a „Szociális munka – Spiritualitás – Egyházak” című tematikus számhoz 2023/különszám

Szoboszlai Katalin: Előljáróban a „Szakmaközi együttműködés és a szociális munka” kérdésköréhez a 2015/3. június tematikus szám

Szoboszlai Katalin: Előljáróban 2016/1. március, 2016/2. június, 2017/1 március, 2017/4. december, 2018/1. március, 2018/2. június, 2018/4. november, 2019/1. május, 2019/2. szeptember, 2019/3. december, 2020/2. december, 2021/1. április, 2021/2. december, 2022/2. december, 2023/1. június, 2023/2 december

Takács Imre: Veszélyben a gyermekvédelem (a Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesületének közleménye) 2015/1. február

Ferge Zsuzsa köszöntése

Kerülő Judit: Recenzió helyett – Szubjektív és elfogult vélemény a Ferge Zsuzsával készült interjúkötetről 2016/2. június

Lévai Katalin: Egy szabad nő – Ferge Zsuzsa nyolcvanötödik születésnapjára 2016/2. június

Ónody-Molnár Dóra: Van ebben valami végzetes. Ferge Zsuzsa: „Már a vízben tanultam meg úszni” 2021/1. április

Születésnap interjú Ferge Zsuzsa 90. születésnapján 2021/1. április

Tanulmányok

Albert-Lőrincz Csanád – Belényi Emese: Felkészülés és képzés hasznosulás a segítő szakmákban. Összehasonlító tanulmány 2019/2. szeptember

Antal Zsuzsanna - Bálint Csaba - Cserhádi Zoltán - Galambos László - Ivády Vilmos - Joób Máté - Nistor Katalin - Nyitrai Imre - Révész Éva: A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzésének koncepciója a Semmelweis Egyetemen 2019/1. május

Bányai Emőke: Az iskolai szociális munka szülőkkel, családokkal kapcsolatos feladatai, a szülők bevonása gyerekük iskolai életébe 2018/3. szeptember tematikus szám

Budai István: Képzés a szociális munkában – szociális munka a képzésben 2014/1-2. május

Budai István: Az együttműködés a szociális munka egyik kulcsa és eszköze 2015/1. február

Budai István: Az együttműködő iskolai szociális munkás 2019/1. május

Budai István – Puli Edit: Szakmaközi együttműködés a szociális szolgáltatásokban – gyakorlat és kutatás összefüggéseiben 2015/3. június tematikus szám

Budai István – Szöllősi Gábor: A szociális munka gyakorlati kutatása 2020/1. június

Budai István – Szöllősi Gábor: Tudás a szociális munkában – az elmélet és a gyakorlat viszonyában 2020/2. december

Budai István – Szöllősi Gábor: A magyarországi szociálismunka-kutatások néhány kontextusban 2021/1. április

B. Talyigás Katalin – Hegyesi Gábor: Honnan indult a szociális munka oktatása és gyakorlata, és hol tart most? Szubjektív áttekintő és köszöntő 2014/1-2. május

Csizmadia Zoltán - Kóbor Krisztina - Tóth Péter: A szociális intézmények szolgáltatási/ellátási nehézségei, belső megoldási mechanizmusai és szükségletei – egy szakmatámogatási-és fejlesztési problématerkép alapvonalai 2023/1. június

Csoba Judit – Oláh Eszter – Maszlag Fanni: A szociális életpályamoddellel kapcsolatos dilemmák 2022/2. december

Fábián Gergely - Szoboszlai Katalin - R. Fedor Anita - Patyán László - Móré Marianna - Faul, Anna C. – Lawson, Tom: A Szociális Munkás Empowerment Skála magyar változatának validálása 2022/1. június

Fábián Gergely - Tóth Anikó Panna - Szoboszlai Katalin - R. Fedor Anita - Móré Marianna – Faul, Anna C. - Lawson, Tom: A Szociális Munka Énhatékonyság Skála magyar változatának reliabilitás vizsgálata 2023/2. december

Farkas Dalma: Utópia vagy apátia? Az alapjövedelem esetleges bevezetésének hatásai és következményei a mentális betegséggel élőkre Magyarországon 2019/2. szeptember

Gaálné Szabó Edith: Demens időseket gondozó családtagok és szakemberek kölcsönös szerepvizonyulásai 2022/1. június

Gosztonyi Géza: A szociális munka fejlődése és megtorpanása Magyarországon 2018/4. november

Gyárfás Anikó: Epizodisták főszerepben – a szenvedélybetegek testvérei 2019/3. december

Haász Sándor – Viczina Andrea: A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült felnőttek jövőkép vizsgálata 2022/2. december

Halász Levente: Lakóhelyi szegregáció és a gettósodás jellemzői Észak-Magyarország egykori szocialista iparvárosaiban. Társadalmi és szociális válság Miskolcon és Ózdon 2020/1. június

Hegyesi Gábor: Emlékek a szociális munka születésének társadalomtörténetéről 2018/4. november

Herke-Fábos Barbara Katalin: A megelőző pártfogás szerepe a bűnmegelőzésben 2018/1. március

Héderné Berta Edina: A segítségnyújtás árnyalatai. A szociális esetmunka vizsgálata egy kistérség családsegítő szolgálataiban 2016/3. szeptember

Héderné Berta Edina: Milyen változást hozott az esetmenedzserek színre lépése? A hatalom, az empowerment és a szolgáltatások minőségének kérdése egy terepkutatás tapasztalatai alapján 2018/2. június

Héderné Berta Edina – Kormányos Klaudia: Az empowerment, mint indikátor 2023/2. december

Homoki Andrea: Az iskolai szociális munkában rejlő lehetőségek a gyermekvédelmi szükségletorientáció alapelveinek figyelembevételével 2018/3. szeptember, tematikus szám

Hüse Lajos: Ez nem semmi! A történetalapú foglalkozások alkalmazása a szociális munkában 2020/1. június

Jonkl Marianna: A serdülőkori X60-84 BNO-kódok és ami mögöttük áll. Ellátási hiányok a segítők szemszögéből 2018/1. március

Kereki Judit: A kora gyermekkori intervenció elmélete és gyakorlata I. Néhány elméleti és módszertani összefüggés 2022/2. december

Kiss Júlia: A szerkezetváltó gimnáziumok hozzáadott tanulmányi értékének vizsgálata a családítóke-elmélet fogalmi keretei közt 2020/1. június

Kiss Gabriella: Közép súlyos és demens betegek személyközpontú ellátásának módszere, családias közegben, illetve bentlakásos otthoni körülmények között 2015/2. április

Kovács Csaba: Egy kudarcra ítélt szakpolitikai beavatkozás a 2008-as világgazdasági válság hitelkárosultjainak megsegítésére 2018/4. november

Korazim-Kőrössy, Yossi: A szociális munka új definíciója 2015/2. április

Kürthy Ákos: A szociális munka hatásosságát és hatékonyságát érintő néhány kérdés 2016/1. március

Lőrincz Andrea: „Itt ezek a kis házikók az intézetet szimbolizálják”. Történetek egy gyermekotthon lakóiról – a tetoválások tükrében 2018/2. június

Máté Zsolt: Iskolai szociális munka 2018/3 szeptember tematikus szám

Meleg Sándor: Párbeszéd a romok között – reformgondolatok a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokról (2021/1. április)

Meleg Sándor – Ládonyi Zsuzsanna: Házi segítségnyújtás iránti igények időbeliségének mérése 2019/3, december

Mihály Bulcsú: Mire jó egy szegénytelep a város közepén? - avagy tágabb kontextusok a segítő szemszögéből egy városi szegregátum kapcsán 2020/2. december

Pilinszki Attila - Bulyáki Tünde - Ráczné Németh Teodóra - Goldmann Róbert: Utak, Útkeresés. Útmutatás? Mediációs gyakorlat a szociális alapszolgáltatásban 2019/2. szeptember

Sik Domonkos: Trauma és társadalmi szenvedés – szociális munka a késő modernitásban 2021/2. december

Szabó Lajos: A gerontológiai ismeretek szerepe a szociális munkások képzésében 2017/4. november

Szabó Lajos: A kollaboratív életviteli támogatás konzultációs modelljének kialakítása a tranzitív változások kutatása során 2023/1. június

Szabó Lajos: A szakmai kultúra és az intézményi kultúra, valamint az intézményi és társadalmi környezet szerepe a szociális munkában 2014/1-2. május

Szabó Lajos: A szociálisszervező-képzés szerepe a hazai idősellátás alakulásában. Visszatekintés a szociálisszervező-képzés születésének 45. évfordulóján 2019/1. május

Szabó Lajos – Szabó Judit Ágnes: Szempontok egy élettörténeti interjúkra épülő kutatás kapcsán az idősödés tranzitív változásainak tanulmányozásához 2022/1. június

Szabó Lajos: Úton az időskor felé. A tranzitív változások integratív megközelítése a gerontológia kulcskonceptiói mentén 2020/2. december

Szoboszlai Katalin - Hüse Lajos - Fábíán Gergely: A rizikómagatartás mintázatai a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő fiatalok körében 2021/2. december

Szöllősi Gábor: A szociális munka új, 2014-es globális definíciója 2015/1. február

Temesváry Zsolt: Egy jobb élet reményében. Magyar hajléktalanok Bázelen 2019/2, szeptember

Tóth Anikó Panna: A szociális szakemberek digitális technológia és közösségi média használata 2020/2. december

Török Zsófia Sára – Mihály Bulcsú: A szociális munka válsága a lakhatási válság szemszögéből 2019/, december

Vereseg Ilona: Közösségi jelleg – közösségi tevékenység 2018/4. november

Tanulmányok – Kitekintő

Bányai Emőke: A trauma szerepe a gyermekvédelemben 2016/3. szeptember

Bányai Emőke – Fehér Boróka: Beszámoló a European Association of Schools of Social Work Portóban megrendezett konferenciájáról 2023/2. december

Botek, Ondrej: A szociális munka törvénye – a szociális munka új korszaka Szlovákiában? 2017/1. március

Botek, Ondrej – Kovalcikova, Nadezda: The usefulness of the sources of formal and informal support in the context of the needs of families with children with disabilities 2023/1. június

- Bódi Ferenc: Válság – változás – válasz. A LOSS dinamikus modellje 2015/2. április
- B. Talyigás Katalin – Hegyesi Gábor: Bevezető Suzanne Stanisiere kitüntetési beszéde elé 2015/4. november
- Hegyesi Gábor – Rácz Andrea Merre tovább szociális munka? – Nemzetközi szeminárium 2020/2. december
- Garcia, Martha Lucia – Mizrahi, Terry - Korazim-Kőrössy, Yossi: A közösségi részvétel komplexitása: szakmai szempontok a közösség meghatározására és bevonására 2022/2. december
- Gulczynska, Anita: Stigmatization of Children and Youth of the Socially Non-homogeneous Neighborhoods. Analysis of the Mechanisms of the Neighborhood Effects and the Concept of Empowering Social Work (A szociálisan nem homogén szomszédsági környezetben élő gyerekek és fiatalok stigmatizációja. A szomszédsági mechanizmus elemzése és a szociális munka empowermentjének koncepciója) 2016/2. június
- Karas, Martin – Urban, David: The importance of social rehabilitation as an effective tool for activation for the parent’s perspective 2016/1. március
- Kleisz Teréz: A szociális segítség szakmaiságának kiépülése brit és észak-amerikai közegben 2015/4. november
- Kozma Judit: Az idősellátás dilemmáiról és azok kezeléséről a 2014. évi angol szolgáltatási törvény kapcsán 2014/1-2. május
- Lawson, Thomas R.: Reflections on six decades of professional social work fundamental principles for social workers 2021/1. április
- Lawson, Thomas R.: A szociális munka alapelvei egy közel hat évtizedes szociális munkás karrier tapasztalatai és reflexiói alapján (fordította: Toldiné Bélteki Adrienn) 2022/1. június
- Lorenz, Walter: “European Social Work – between universal principles and cultural sensitivity” 2019/3, december (fordító: Kozma Judit)
- Lorenz, Walter: Európai szociális munka – univerzális alapelvek és kulturális érzékenység (fordító: Kozma Judit) 2020/1. június
- Meleg Sándor - Mihály Bulcsú - Gosztonyi Géza - Tóth Anikó Panna: Beszámoló az International Federation of Social Workers (IFSW) prágai küldöttgyűléséről és konferenciájáról 2023/1. június
- Szabó Béla: A romániai szociális munka történelmi és társadalmi kontextusa 2019/2, szeptember
- Szoboszlai Katalin – Hüse Lajos – Fábíán Gergely: Kulcsponatok a külföldön dolgozó prostituáltak kapcsolataiban 2015/1. február
- Temesváry, Zsolt - Rodiut, Sabrina – Drilling, Matthias: Conceptualising destitution: Theoretical understanding and practical relevance 2021/2. december

Wéber Júlia – Gille, Christoph – Krüger, Christine: A szélsőjobboldal befolyása a németországi szociális munkára: Szisztematikus támadások és napi eltolódások 2022/2. december

Woods, Ronald: A szociális munka saját életutamon át a társadalmi változások tükrében 2019/3. december (szerkesztők: Budai István, Rácz Andrea)

Tanulmányok - Visszapillantó

Baráth Árpád: Felvezető „A problémaalapú tanulás esélyei a szociális felsőoktatásban” cikk megjelenítéséhez 2017/1. március

Baráth Árpád: A probléma-alapú tanulás esélyei a szociális felsőoktatásban 2017/1. március

Budai István: Mi és miért fontos Horváth-Lindberg Judit tanulmányában? 2016/1. március

Gergál Tímea – Máté Zsolt: A Pécsi modellre vissza pillantva 2018-ban 2018/3. szeptember, tematikus szám

Horváth-Lindberg Judit: Gyakorlat, tapasztalat és reflexió: egy tereptanár gondolatai 2016/1. március

Johnson, Joy: Vétkeket nem kereső iskola 2018/3. szeptember, tematikus szám

Nagy Krisztina: Bevezetés a „Professzionizáció-és professzióelméletek a segítő hivatások tükrében” című tanulmány elé 2019/1. május

Nagy Krisztina: Professzionizáció-és professzió elméletek a segítő hivatások tükrében 2019/1. május

Révész Magda: Előszó „A gyermekvédelmi alapellátás intézmény története Magyarországon 3. részéhez” 2015/4. november

Szabó Lajos: Mennyire van közel Bologna? Néhány megjegyzés a „Közel Bolognához – Soprontól távol” címen megjelent korábbi tanulmány kapcsán 2016/4. november

Szabó Lajos: Közel Bolognához – Soprontól távol. Gondolatok a szociális képzések átalakulása kapcsán 2016/4. november

Vita

Kozma Judit: Szociális munka és hatalom. Széljegyzetek Krémer Balázs vitairatához 2021/2. december

Krémer Balázs: A hatalom szociális munkásától a szociális munka hatalma felé. Vitairat a szociális munka válságáról 2021/1. április

Meleg Sándor: A szociális munkás és a hatalom. Válasz Krémer Balázs cikkére 2022/1. június

Párbeszéd

Bogács Ernő: Veszélyben a gyermekvédő? 2015/2. április

Budai István: Viták a szociálpedagógiáról – újra töltve 2017/4. november

Budai István – Szöllősi Gábor: Párhuzamosságok vs. metszéspontok. Gondolatok a szociálpedagógiai diskurzushoz 2017/4. november

Darvas Ágnes – Mózer Péter – Tánczos Éva: Szolgáltatások átalakulóban – Pillanatkép 2016 tavaszáról. Az ELTE TáTK szociálpolitika- és szociálismunka-mesterképzésben részt vevő hallgatók által készített interjúk alapján 2016/4. november

Farkas Ágnes: Néhány gondolat Takács Imre „Veszélyben a gyermekvédelem” című írásához 2015/2. április

Fejes Renáta: A művészetterápia szerepe a serdülőkori depresszió kezelésében 2017/2. június

Hüse Lajos: Szerkesztői előszó Kiss Edina tanulmányához 2017/3. szeptember

Kiss Edina: Trauma feldolgozás támogatás nélkül 2017/3. szeptember

Rácz Andrea: Gyermekvédelmi kerekasztal beszélgetés a „Kinek az érdeke?” – 20 éves a gyermekvédelmi törvény című konferencián 2018/1. március

Szabó Lajos: Az esetmenedzseri tevékenység jelenléte és dilemmája a hazai szociális munkában 2016/2. június

Szabó Lajos: Szociális munkások a terápiák világában. Gondolatok Fejes Renáta „A művészetterápia szerepe a serdülőkori depresszió kezelésében” című tanulmánya kapcsán 2017/2. június

Takács Imre: A család- és gyermekjóléti szolgáltatások átalakításának tapasztalatai. (A Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete szakmai konferenciáján -2016.10.19-én elhangzott előadás) 2016/4. november

Ternay Andrea: A szociális munka etika oktatása 2017/1. március

Képzés

Balogh Erzsébet – Rusiné Fedor Erzsébet: Pillanatkép a szociális munkások képzéséről a tanfolyamoktól a diplomát adó képzésekig 2015/1. február

B. Erdős Márta – Vass Balázs Ákos – Jávor Rebeka: A szakmai identitás, mint a szociálismunkás-képzés egyik kulcskérdése 2021/1. április

Borda Viktória – Brettner Zsuzsanna – Mucsi Georgina – Vojtek Éva: Kutassunk együtt. A kutatási gyakorlat és a kutatótáborok szerepe a szociális munka oktatásában 2021/1. április

Budai István: Idő van! Van idő...? Újra a szakma – képzés viszonyrendszeréről, és mit kezdünk a képzési és kimeneti követelményekkel? 2016/3. szeptember

Bulyáki Tünde – Mihály Bulcsú – Rácz Andrea: Az ELTE szociális munka alapképzés innovatív elemei és útkeresési törekvései 2021/1. április

Háberman Zoltán: Az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem. Az 1877-ben alapított Rabbiképző Intézettől a Zsidó Egyetem Szociális Munkás képzéséig 2021/1. április

Markos Valéria: A nyíregyházi középiskolás diákok iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos tapasztalatainak vizsgálata 2016/4. november

Mihálka Mária: Duális képzés a szociális munkában? A bevezethetőség vizsgálata a Dél-Alföld régióban 2017/1. március

Szabó Péter: Képzésfejlesztés, intézményi együttműködés, munkaerőpiaci elvárások. Kulcsszavak a duális képzés bevezethetőségének vizsgálata során 2017/1. március

Tóbiás László: Útitársak visszatekintve 2017/3. szeptember

Varga István: A Szociális Szakma Digitális Archívuma 2016/1. március

Felsőfokú szociális képzések Magyarországon 2015/különszám

Balogh Erzsébet – Budai István – Goldmann Róbert – Puli Edit – Szöllősi Gábor: Felsőfokú szociális képzések Magyarországon

Szociális munka – Spiritualitás – Egyházak 2023/különszám

(szerkesztő: Kozma Judit)

Kozma Judit: Szociális munka – Spiritualitás – Egyházak. A szerkesztő előszava a különszámhoz

I. Örökségünk

Háberman Zoltán: Zsidó közösségek túlélési stratégiái. Középkori gettók és közösségek

Kertai-Szabó Ildikó: A „földalatti vasút” története, mint a radikális szociális munka történelmi példája

Buda Annamária: Kezek evangéliuma – Sztéhlo Gábor öröksége

Miletics Marcell: Misszióból professzió. Bevezető gondolatok a szociális munka esszenciális elemeinek koncepcionális építkezéséről

II. Szociális munka és spiritualitás

Baráth Árpád: Spiritualitás és szociális munka

Hugen, Beryl: Az elhívás: a szociális munkagyakorlatának spirituális modellje

Polacsek Lajos: A spiritualitás szerepe a szociális munkában

Kozma Judit: Történetek, avagy milyen módon használhatjuk a bibliai és más történeteket a szociális munkában?

Czibere Károly – Birinyi Márk: Spiritualitás a fogyatékos személyek segítésében

III. Egyházak a szociális ellátásban: pro és kontra

Havasi Virág: Pozitívumok és negatívumok a magyarországi egyházak szociális ellátó rendszerben való szerep vállalása kapcsán

Meleg Sándor: Az egyházi térnyerés dilemmái a szociális ágazatban

Tóth-Simon Károly: A szociális munka és a keresztény lelkiesség kapcsolódásai a Golgota Keresztény Gyülekezet szociális szolgálatainak bemutatása alapján

Birizdáné Mislai Ildikó: Akik meghallották a zörgetést. Egyházak a 2015-ös menekültválság idején

Módszertan – Hazai pálya

Aczél Ágnes - Darvas Ágnes - Győri Péter - Kozma Judit - Tánczos Éva: Tényfeltáró szakmai jelentés 2020/1. június

Aczél Zsófia: 7 év – A legfontosabb változás. A BAGázs Közhasznú Egyesület közösségi munkájának hatása a bagi szegregátumban 2018/4. november

Árvai Györgyi – Bartók Ágnes – Pilinszki Attila: Öngyilkossági kísérletet elkövető személyek társadalmi háttere 2015/3. június tematikus szám

Bakosi Tamás: Hajléktalanság és szexualitás. Egy vizsgálat eredményei 2018/1. március

Benkő Fruzsina: Az önkéntes menedzsment, a fundraising és a kommunikáció lehetséges előnyei a szociális ágazat helyzetét illetően 2021/2. december

Bulyáki Tünde: Mentális zavarral, hajléktalanságban élő személyek segítése - a BMSZKI gyakorlatának rövid bemutatása 2023/1. június

Busi Zoltán: Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bevezetésének megalapozása Belváros-Lipótvárosban 2018/3. szeptember, tematikus szám

Csatári Emese: A fiatalok szabadidő eltöltési szokásaihoz alkalmazkodó ifjúsági közösségi tér –a hang out másik oldala 2016/4. november

Csizmadia Zoltán: Együttműködési kapcsolatok és hálózati struktúrák a Győri Városteréség szociális intézmény rendszerében 2016/2. június

Csoba Judit – Diebel Andrea: Szociális munka virtuális térben. A szociálismunkás hallgatók gyakorlati képzése a karantén idején 2021/2. december

Deákné Orosz Zsuzsa – Kozma Judit – Pál Tibor – Rácz Andrea – Vincze Erika: Etikai kódex jelentősége a szociális professzióban 2018/1. március

Elek Zsuzsanna Réka: Tinédzserkori gyermekvállalás és iskolai lemorzsolódás. Egy fiatalokkal végzett részvételi akciókutatás módszertani tapasztalatai 2022/1. június

Farkas Zsuzsa: Közösségfejlesztés, mint cigánytelepek, cigány közösségek integrációs lehetősége 2014/1-2. május

Fehér Boróka – Lengyel Lea: A hajléktalanság női arca 2023/1. június

Fekete Adrienn: Az egyénközpontú megközelítés története, módszertana, és alkalmazhatósága Magyarországon 2017/4. november

Fekete Éva: Önkéntesek a jövő alkimistái. A fiatalkorban végzett önkéntesség, közösségi szolgálat és a társadalmi felelősség kapcsolata 2019/1. május

Gergál Tímea: Interjú iskolai szociális munkásokkal 2018/3. szeptember, tematikus szám

Győri Péter: Mondd, hogy vagy így? (Like a Rolling Stone) Hajléktalan emberek rövid válaszai alvóhelyükről 2023/1. június

Győri Péter: Nyomorskála 2.0 2023/2. december

Haász Sándor: Családi és szociális kapcsolatok a nyugati határszélen: Módszertani kitekintés a belső „kliens migráció” kapcsolathálózati vizsgálataiba 2017/2. június

Hegyesi Gábor - Rácz Andrea: Merre tovább szociális munka? Panel beszélgetés 2020/1. június

Héderné Berta Edina: Néger macska fekete sapkában – Mit nyújthat a duális képzés a szociális munkának? 2021/2. december

Horváth Renáta: A társas támogatórendszer jellemzői a Nyíregyházi Család- és Gyermejkölési Központ által nyújtott szolgáltatások igénybe vevői körében 2016/4. november

Hüse Lajos: Traumatizált szülők a segítő kapcsolatban – Az östörés jelentősége a gyermekvédelemben 2014/1-2. május

Hüse Lajos: Szemléletformálás a fogyatékkal élő gyermekek iskolai és társadalmi inklúziója érdekében – hatásvizsgálat 2017/4. november

Kalocsai Adrienn – Pátkainé Szmulai Rita – Tisztl Henrik: Az óvodai és iskolai szociális munka bevezetésének tapasztalatai szolgáltatásvezető, szakmai koordinátor és a szolgáltatást gyakorló szociális munkás összegzésében 2020/2. december

Kerekes Andrea: Az interprofesszionális együttműködés gyakorlati lehetőségei a cukorbeteg gyermekek családjainak komplex támogatásában 2015/3. június tematikus szám

Kereki Judit: A kora gyermekkori intervenció elmélete és gyakorlata II. A kora gyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztése a szabályozott ellátási út tükrében 2023/2. december

Kiss Virág Éva – Kóbor Krisztina: Eszközfejlesztési kísérlet az iskolai bántalmazás megelőzésére 20022/2. december

Kóbor Krisztina: Tapasztalati tanulási módszerek helye és szerepe a szociális képzésekben 2021/2. december

Kormányos Klaudia: A szociális szakma és a társadalmi környezet – gondolatok egy vita kapcsán 2015/2. április

Kormos Janka: A kritikai pedagógia és a szociális munka kapcsolata: pedagógia a szociális munkában szakemberek nézőpontján keresztül 2015/1. február

Kozma Judit – Pál Tibor – Rácz Andrea – Vincze Erika: Morális kockázat – Hazugság és/vagy érdekvédelem a szociális munkában 2018/4. november

Kozma Judit: A szociális munkások munkahelyi biztonságáról, a kockázatokról és a szakma identitás krízisééről 2020/1. június

Labovszky Tamara – Kóbor Krisztina: Tapolcai szervezetek és szakembereik fejlődési lehetőségei az interprofesszionális kooperációban 2020/2. december

Mándi Nikoletta: Kutatói szerepkonfliktusok 2018/2. június

Meleg Sándor: Felzárkózási célú Európai Unió projekt problématerképe 2022/2. december

Nyilas Edina: Szociális csoportmunka módszerének alkalmazása a gyermekek szociális kompetenciáinak fejlesztésében 2022/1. június

Nyitrai Imre: A szociális vezetők értékei. Értékek, jellemzők, tulajdonságok – a szociális szolgáltatásokban dolgozó intézményvezetők választásai alapján 2021/1. április

Rácz Andrea: Gyermekjólét és gyermekvédelem a Covid-19 idején. Panel beszélgetés 2020/1, június

Ráczné Németh Theodóra: A problémajelzéstől a gondoskodásig 2015/3. június tematikus szám

Schuller Csaba: Sport és felzárkóztatás. Underclass-beli fiatalok sport általi emancipációjának lehetőségei 2015/3. június tematikus szám

Sóki Szabolcs: A szociális szakma és a társadalmi környezet – reflexiók a témában megjelent tanulmányokra, a hazai szociális munka válságával kapcsolatos vitára 2015/2. április

Százné Orosz Krisztina: „elhivatottság” – „szakemberhiány” – „eszköztelenség”. Hogyan értékelik a szakemberek az elmúlt évek jogszabályi változásainak tükrében a gyermekjóléti szolgálatok helyzetét? 2023/2. december

Szoboszlai Katalin – Pataki Éva: Gyorsjelentés munkahelyi veszélyekről és biztonságról a szociális munkában 2023/2. december

Tóth Anikó Panna: Infokommunikációs technológiák használata a szociális munka gyakorlatában 2017/2. június

Tóth Anikó Panna: Professzionális és etikus IKT-használat a szociális munka gyakorlatában – a nemzetközi ajánlások áttekintése 2017/3. szeptember

Vass Balázs Ákos: „Mást tudnék csinálni, de hogy nem szeretném, az biztos!” Szociális munkások 2006-tól 2017-ig 2018/4. november

Vályi Réka: A legfontosabb változás – The Most Significant Change. Új hatásmérő módszer a láthatáron 2018/4. november

Vígh Katalin: A befogadó otthonok szerepe és jellemzői a fővárosi gyermekvédelmi szakellátásban a 2014-től hatályos törvényi változások után 2015/4. november

Virág Ádám: Az Észak-alföldi régió szociális szövetkezeteinek működési sajátosságai 2017/2. június

Visnyei Emőke: Értékközpontú művészetterápia...a szociális munka margójára 2017/1. március

Zámbó Gabriella: Jövőkép – értelmi sérült emberek perspektívái a család szemszögéből 2015/4. november

Esettanulmány

Bereczné Türk Emese: Irénke útja – esettanulmány 2016/4. november

Gulyásné Lakatos Melinda: Egy sikeres életúttényezőinek vizsgálata a gyermekvédelem rendszerében 2016/3. szeptember

Pataki Éva: Előszó Bereczné Türk Emese esettanulmányához 2016/4. november

Pogácsás Mihály: Hullámvölgyek, sodródás és lakhatás egy nő életében 2020/2. december

Szoboszlai Katalin – Patyán László: Esettanulmány a szociális munkában 2016/2. június

Valik Sándor: Utcákon, tanyákon, lakhatásban - Esettanulmány 2020/2. december

Módszertan - Portrék, interjúk

Bányai Emőke: Bevezető a szociális munka élettörténeti interjúhoz 2016/3. szeptember, 2016/4. november, 2017/1. március, 2017/4. november, 2018/1. március, 2018/2. június

Bányai Emőke: Szociális munka élettörténeti interjú Aczél Annával 2016/3. szeptember

Bányai Emőke: Szociális munka élettörténeti interjú Hanisch Erzsébettel 2018/1. március

Bányai Emőke: Szociális munka élettörténeti interjú Gosztonyi Gézával 2018/2. június

Bányai Emőke: Szociális munka élettörténeti interjú Győri Péterrel 2017/1. március

Bányai Emőke: Szociális munka élettörténeti interjú Németh Lászlóval 2016/4. november

Bányai Emőke: Szakmai élettörténeti interjú Révész Magdával 2017/4. november

Darvas Ágnes: Két profil, egy szakma – szociális munkások egymás között. Beszélgetés a Szociális Munka Napja alkalmából díjazott szakemberekkel, Setét Jenővel és Meleg Sándorral 2020/2. december

Egyetemek, változások kérdőjelekkel. Interjú Tausz Katalinnal (2015. április 15. RTL Klub, Magyarul Ballóval:) 2015/2. április

Fábián Gergely: A Jó szolgálatában 2017/2. június

Katz Katalin: Szociális munka, mint hivatásrend 2019/3, december

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában. Bevezetés: ifjúsági munka a rendszerváltás előtt és után 2019/1. május

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában: Wootsch Péter I. rész 2019/2. szeptember

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában: Wootsch Péter II. rész 2019/3. december

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában: Szabó András 2020/1. június

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában: Katona Mária 2020/2. december

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában: Varga János 2021/2. december

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában: Rapi István 2022/1. június

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában: a Korom házaspár 2022/2. december

Tóbiás László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában: Vincze Béla 2023/2. december

Megemlékezés

Bányai Emőke – Falvai Rita – Tánczos Éva – Aczél Ágnes: Ahogy mi ismertük Magdit 2020/1. június

B. Erdős Márta: Baráth Árpád professzorra emlékezünk 2022/2. december

Erdős Zsuzsanna – Takács Imre: In Memoriam Szabó János. Egy megkerülhetetlen ember 2020/1. június

Hegyesi Gábor: Kemény Feri halálára 2020/1. június

Kalocsai Adrien: Albert József a „tiszteletbeli szociális munkás” 2020/1. június

Szabó Lajos: Kemény Ferencre emlékezve 2020/1. június

Szibrik Gabriella: A „Főmondatok előhívója” Emlékezés Ágoston Magdolnára 2020/1 június

Tudástár – Recenzió

Balogh Erzsébet: Nyíregyháza ifjúsága 2015. 2016/3. szeptember

Bárkai-Mészáros Judit: A teljesség felé...és tovább. Recenzió Michael Galuske „A szociális munka módszerei” című könyvéről 2019/3, december

Bányai Emőke: Recenzió a „Tizenkilencre lapot? Szociálpedagógia a XXI. században” című kötetéről 2018/1. március

Bányai Emőke: Recenzió Malcolm Payne „How to Use Social Work Theory in Practice? An Essential Guide” című könyvről 2022/2. december

Bányai Emőke: Változatok családra. Recenzió (szerkesztők: Bátky Anna – Ribiczey Nóra) a „Családhatózó – A sokszínűség pszichológiája” című könyvről 2022/1. június

Boros Julianna: A cigány/roma politikáról másképpen. Recenzió Kóczé Angéla - Neményi Mária - Szalai Júlia (szerkesztők) „Egymás szemébe nézve – Az elmúlt fél évszázad roma politikai törekvései” című kötetéről 2018/1. március

Budai István: A civilizáció egészét érintő változások és a szociális munka. Rendhagyó recenzió 2023/1. június

Budai István: A tágabb dimenziók hasznossága. Recenzió (szerkesztő: Nárai Márta) „A szociális munka gyakorlata és kutatása a 21. században – Válogatás a nemzetközi szakirodalomból” című kötetéről 2022/1. június

Csók Cintia: A szociálpedagógia nyomában. Könyvismertetés a Lowis Charfe - Ali Gardner „Social Pedagogy and Social Work” című könyvről 2022/2. december

Darvas Ágnes: Elmélet – kutatás – gyakorlat. Recenzió (szerkesztők: Fábíán Gergely – Hegyesi Gábor - Budai István - Héderné Berta Edina - Kozma Judit - Szöllösi Gábor - Talyigás Katalin): „A szociális munka elmélete és gyakorlata - Tudományos gondolkodás és kutatás a szociális munkában I.” című kötetéről 2021/1. április

Dés Fanni: Társadalmi tünet a nők elnyomásáról: a szerhasználó nők világa. Recenzió Kaló Zsuzsa „Bevezetés a szerhasználó nők világába” című kötetéről 2020/2. december

Domszky András: „Állandóan azt érezzük, hogy eszköztelenek vagyunk és lehetséges, hogy túlbonyolítunk mindent”. Könyvajánló (szerkesztő: Rác Andrea) a „Szülői kompetenciafejlesztést célzó modellprogramok a gyermekjóléti szolgáltatások tárházában” című tanulmánykötetbe 2018/4. november

Gergye Eszter: Recenzió Boros Julianna „Egyéni utak, társadalmi helyzetek. Cigány/roma felnőttek életútja egy kvalitatív kutatás eredményeinek tükrében” kötetéről 2017/3. szeptember

Fónai Mihály: Recenzió „Az Inkluzív nevelés – inkluzív társadalom” című könyvről (szerkesztők: Semsei Imre – Kovács Klára) 2017/2. június

Fehér Boróka: Menedék mindenkinek – Akciókutatás a koedukált intézményekben élő nők jobb elhelyezése érdekében 2023/2. december

Haász Sándor: Kutatások a hazai szociális munka problématerületein. Recenzió (szerkesztők: Fábíán Gergely – Hegyesi Gábor - Budai István - Héderné Berta Edina - Kozma Judit - Szöllősi Gábor - Talyigás Katalin): „A szociális munka elmélete és gyakorlata - Tudományos gondolkodás és kutatás a szociális munkában II.” című kötetéről 2022/1. június

Hellenbarth Virág Kornélia - Phillips Ágnes Adél: Nők lakhatási válságban. Recenzió Dész Fanni – Pósfai Zsuzsanna „Nők és lakhatás: A nők speciális szükségleteire válaszoló lakhatási megoldások” című kötetéről 2021/1. április

Homoki Andrea: Recenzió a Szociálpedagógia folyóirat (16/2020.) Iskolai szociális munka – óvodai, iskolai szociális segítség című tematikus számáról (szerkesztők: Bányai Emőke – Budai István) 2021/2. december

Jandás Alexandra: Kiadvány ismertető a „Módszertani ajánlás az egészségügyben végzett szociális munkához” című dokumentumról 2015/1. február

Kiss János: Az együttérzés tanítása, avagy a gyűlöletet (magától) senki nem hagyja el. Néhány gondolat Elliot Aronson „Columbine után” című könyvéről 2018/3. szeptember, tematikus szám

Kocsis Tímea Éva: Ha egy ló nem akarja húzni a szekeret. Recenzió Sebály Bernadett – Vojtonovszki Bálint: „A hatalom társadalma vagy a társadalom hatalma – A közösség-szervezés alapjai” kötetéről 2016/2. június

Kosztka Júlia: „Green social work”. A szociális munka környezetvédelmi aspektusai. Recenzió Lena Dominelli „Green Social Work: From Environmental Crisis to Environmental Justice” című könyvéről 2019/1. május

Kovács Attila: Könyvajánló a „Mesék a gyermeki jogokról” (Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központ) kötetéről 2015/4. november

Lukács Ágnes: A naplózott kapcsolataink. Recenzió Huszti Éva „Megismer-hetem – A személyes kapcsolathálózat feltárásának új formája - kapcsolati napló” című könyvéről 2015/3. június tematikus szám

Nagy Zita: Könyvismertető Fábíán Gergely „Állapotfelmérő eszközök az idősgondozásban” című könyvéről 2015/2. április

Puli Edit: Kérdések, felvetések Temesváry Zsolt „A szociális munka és a szociálpedagógia modern elméletei” című kötetéhez 2019/2. szeptember

Puli Edit: Recenzió Joachim Bauer „Az együttműködő ember. Alapvető motivációink a neurobiológiai kutatások fényében” című könyvéről 2016/2. június

Rácz Andrea: A gyermekjóléti szolgálatok feladatellátásnak értékelő elemzése országos szinten (Rubeus Egyesület) 2015/4. november

Rácz Andrea: A gyermekvédelem megújulásának alternatívái (Rubeus Egyesület) 2015/4. november

Sárcsevity Bea: Szemelvények PhD hallgatók munkáiból (szerkesztő: Kocsis Erzsébet) 2016/1. március

Szabó Lajos: Recenzió Budai István „Szolgáltatás a szolgáltatásban –...felkészíteni a méltóságot biztosító ellátásokra...” című könyvéről 2017/4. november

Szabó Lajos: Szociális munka idősekkel – Felmérés és intervenció egy biopszicho-szociális megközelítés 2014/1-2. május

Szigeti Fruzsina: Egy tanulmány kötet összefoglalója (szerkesztők: Csizmadia Zoltán – Tóth Péter): „Helyi társadalom és intézményrendszer” című kötetről 2016/1. március

Szigeti Fruzsina: A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében élő kisgyermekes anyukák munkaerő-piaci (re)integrációja. Könyvismertető R. Fedor Anita „Egyensúlyban? – A munkaerő-piaci karriertől a familiarizmusig” című kötetről 2016/4. november

Szigeti Fruzsina: Oktatási (de)szegregáció, avagy a magyar iskolarendszer egyik kihívása!? Tanulmánykötet ismertetés (szerkesztők: Fejes József Balázs – Szűcs Norbert) „Én vétkem” című kötetről 2018/2. június

Szikulai István: Könyvajánló Rácz Andrea „Gyermekevédelem, mint fragmentált társadalmi intézmény. A korporált szülőség értelmezése a hazai gyakorlatban” című kötetről 2017/1. március

Talyigás Katalin: Recenzió Boga Bálint „Pillantás a dombról - Válogatott fejezetek az idősödés-tudomány területéről” című könyvéről 2016/4. november

Tóbiás László: Néprajzos szemmel idősgondozókról. Recenzió Turai Tünde „Hierarchiák fogságában. Kelet-és közép-európai nők a globális idősgondozói ellátórendszerben” című kötetről 2020/1. június

Tóth Anikó Panna: Recenzió a NASW, ASWB, CSWE & CSWA (2017): „Standards for Technology in Social Work Practice” című kiadványról 2017/4. november

Tóth Anikó Panna: A szociális munka megújulása a járványhelyzet alatt. Könyvismertető Rory Truell – Simon Crompton „To the top of the cliff: How social work changed with COVID-19” című kiadványról 2020/2. december

Tóth Dalma: Recenzió Béres-Deák Rita „Queer Families in Hungary. Same-Sex Couples, Families of Origin, and Kinship” című kötetről 2023/1. június

Udvari Kerstin: Előszó Michael Galuske „Szociális munka módszerei” című könyvéhez 2019/1. május

Vlasiczné Bocz Krisztina: Recenzió (szerkesztő: Boros Julianna) „Az iskolai szociális munka alapjai – oktatási segédanyag iskolai szociális munkások, óvodai és iskolai segítők, pedagógusok és szociális képzésben résztvevők és dolgozó szakemberek számára” című digitális tankönyvhöz 2019/2. szeptember

Tudástár – dokumentumok, jogszabályok

A Magyarországi Szociális Szakemberek Képzéséért Egyesület (Iskolaszövetség) álláspontja a duális képzésről a felsőfokú szociális képzésekben 2017/1. március

A Szociális Jogok Európai Pillére 2017/4. november

A szociális munkások szerepe egy új ökoszociális világ létrejöttének előmozdításában. A Szociális Munkások Nemzetközi Szövetségének Nyilatkozata (2022. május) (fordító: Tóth Anikó Panna) 2022/2. december

A Szociálismunkás-képzés Globális Alapelvei (2000) (fordítók: Toldiné Béltéki Andrea – Budai István) 2020/2. december

A Szociális Szakmai Szövetség Etikai Kollégiuma által 2015-2016-ban által átdolgozott Szociális Munka Etikai Kódexe 2016/2. június

Az MTA Szociológiai Tudományos Bizottsága (SZTB) Szociális Munka Albizottsága (SZMA) küldetése és működési rendje 2017/2. június

Az MTA Szociológiai Tudományos Bizottság Szociális Munka Albizottságának állásfoglalása tudományos rendezvények szervezése tárgyában 2018/2. június

Budai István: A szociális képzés repertórium (1989 – 2014) 2015/1. február

Budai István – Busi Zoltán: Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység/iskolai szociális munka hazai repertórium (1992 – 2018) 2018/3. szeptember, tematikus szám

Budai István – Huszti Éva – Hüse Lajos: Az MTA Szociológiai Tudományos Bizottság Szociális Munka Albizottság ajánlása a szociális munka kutatásának témaköreire 2018/1. március

Budai István – Szöllősi Gábor: Az MTA Szociológiai Tudományos Bizottság Szociális Munka Albizottságának ajánlása a szociálpedagógiára irányuló kutatásokra 2018/2. június

Global Standards for Social Work Education and Training 2020/2. december

Kiss Norbert: A szociális képzés nemzetközi repertórium (2005 – 2014) 2015/2. április

Kiss Norbert: Az interprofesszionális (szociális) munka nemzetközi repertórium (1988 – 2014) 2015/3. június tematikus szám

Krémer Balázs – Pál Tibor: A 2016-ban átdolgozott Etikai Kódex elé 2016/2. június

Szöllősi Gábor: A szociális jogok európai pillére – az európai szociálpolitika új állomása 2017/4. november

A tematikai kínálat főbb jellemzői

A tematikai gazdagság és az egyes kérdéskörök rendkívüli összetettsége miatt szinte valamennyi publikáció több (adott esetben 5-6) féle, egymástól látszólag távol álló és mégis koherens tartalmakkal bír. Így tehát a rovatokba sorolás nem kevés dilemmával és kikerülhetetlenül szubjektív szerkesztőségi megítélésekkel is jár, hiszen egy-egy tanulmány, cikk más, vagy több rovatban is elképzelhető lenne. A fenti rendszerezésen túl érdemes tehát egy újabb szempontú kategorizálást is konstruálni. A szociális munka globális definícióját (gyakorlat alapú szakma és tudományág, társadalmi fejlődés és jóllét elősegítése stb.), továbbá a szakmaiság kritériumait, azaz a(z):

- társadalmi szükségletek kifejeződését
- rendszerbe szervezett szaktudást – kompetenciákat – módszerkultúrát
- fejlődő intézményrendszert
- szakma társadalmi elismertséget
- működő érdekvédelmet, -képviselést
- tudományos kutatást
- érvényesülő etikai normákat
- hatékonyan működő képzést

alapul véve határozhatók meg a továbbiakban a struktúra szempontjai. Ezek mentén, valamint az egyes témák megjelenés gyakorisági sorrendje alapján kerül a továbbiakban rendszerezésre a 10 év termése.

Módszerkultúra

Miután az írások legalább negyede-harmada kifejezetten az olvasók módszerkultúrájának széles skálájú fejlesztését célozza, így érdemes ezt egy önálló kategóriaként alkalmazni. A komplex szemlélet alapján többnyire rendszerszerűen működtetett szolgáltatásokat és modelleket bemutató cikkek tartalmait tovább lehet csoportosítani, így:

- az általános modellek, empowerment, szakmaközi együttműködés koncepciója
- a kora gyermekkori intervenció, az iskolai szociális munka (segítés) lehetőségei, a gyerekek szociális kompetenciájának fejlesztése, az iskolai bully-ing megelőzése
- a kollaboratív konzultációk és tanácsadás, különösen az időellátás területén
- a különböző problémahelyzetekben, a társadalom peremén, a stigmatizáltak, a mentális zavarokkal, az értelmi fogyatékkal élők, a hajléktalanok, a tartósan beteg gyerekek családjai számára nyújtott szolgáltatások működése
- a társadalomba nehezen beilleszkedők, valamint az intézményes ellátásból kikerültek inklúzióját, rehabilitációját jelentő szolgáltatások
- a művészet-, logo-terápia, a traumafeldolgozást, a mediációs, a narratív és történetalapú, -mesélési gyakorlatot jelentő modellek
- az infókommunikációs eszközök használata a szociális munkában.

Kiemelésre érdemesek továbbá a közhasznú egyesületek (BaGázs, InDa-House stb.) dinamikus és szerteágazó tevékenységét, a cigány közösségek integrációját, a szociális

szövetkezeteket, a közösségi részvételt (az ifjúsági közösségi tér) kiaknázható lehetőségeket, az önkéntességi menedzsmentet, a nemzetközi együttműködések, a társadalmi tudás újratermelését, a helyi szociális szolgáltató rendszer hatásait és az emberi erőforrások erősítő szerepét bemutató írások.

Társadalmi - szociális szükségletek

Hasonló mennyiségben és arányban, rendkívül széles spektrumban, összefüggéseiben, konkrétságban és hatásaiban jelennek meg írások a társadalmi és főleg szociális szükségletek tekintetében, manifesztálva ezzel a szociális munka és szakma társadalmi létjogosultságát és mandátumát, erősítésének és fejlesztésének szükségességét. Különböző szempontú megközelítések alapján sok tanulmány foglalkozik az időszerű, a krónikus, vagy az újra és újratermelő szociális kérdésekkel és problémákkal és mindazok társadalmi hátterével, okaival. Így például a családi kapcsolatokról, a tranzitív változásokról, az idősödés komplex kérdésköréről, a szegregációról, a gettósodásról, a mélyszegénységről, a szegénytelepek helyzetéről, a társadalmi szenvedésről, az iskolarendszeri (szerkezeti) változásokról, a tinédzserkorú gyermekvállalás következményeiről, a traumatizált szülők gondjairól, a családon belüli-, az emberek- és generációk közötti konfliktusokról, a hajléktalanságról, a rizikó magatartásról, a különböző függőségekről, a traumafeldolgozás hiányairól, az öngyilkossági kísérletekről, az ellátásokból és a szolgáltatásokból (bentlakásos intézményi ellátás) így vagy úgy kikerültek helyzetéről és mindezek súlyos negatív következményeiről és hatásairól.

Tudományos kutatás

Fentieknél valamivel kevesebb tanulmány foglalkozik a szociális munka tudományos kutatásának alapkérdéseivel, legfontosabb jellemzőivel, dilemmáival, a szakmai munka és a kutatás viszonyaival, a humanisztikus paradigma alapján működő gyakorlati kutatások szükségességéről. Mindezekben bemutatva az egyes vizsgálatok eredményeit és tapasztalatait, az alkalmazott releváns kutatási módszereket. Visszautalva kiemelendő, hogy az alapvetően módszertani jellegű tanulmányok egy jó része is rendelkezik valamilyen kutatási megalapozottsággal. Ma már a praxisban dolgozó szerzők jó része is rendelkezik kutatási háttérrel, így az elméleti (tudományos) gondolkodás nem csupán a kutatásban és a képzésben érintettek dolga marad. Bizonyítva ezzel, hogy a kutató jellegű mentalitás szükségszerű a szociális munka világának, egyes problémáinak, eseteinek, a különböző intervencióknak mélyebb megismeréséhez, megértéséhez. Továbbá, hogy a multidimenzionális vizsgálódás, elemzés, mérlegelés, a helyes következtetések levonása és a konkrét döntések meghozatala a probléma megoldás folyamatának nélkülözhetetlen és szubsztanciális összetevői. Még akkor is, ha egy-egy kutatás látszólag nem jár sikerrel, vagy szembe megy a mindennapi gyakorlattal, a fenntartó, intézményvezetés elvárásaival, vagy eredményei egyszerűen csalódást és hiányérzetet keltenek egyesekben.

Társadalmi elismertség

Hasonló gyakorisággal jelenik meg a tanulmányokban a szociális munka társadalmi környezetének, beágyazottságának, szükségszerűségének, felhatalmazásának kérdésköre. Ilyen szereppel bír a szociális munka globális (nemzetközi) definíciójának értelmezése és

elemzése is: van-e, lehet-e univerzális a szociális munka, vagy hogy ez a definíció nem elsősorban normaként kezelendő, hanem egy világméretű diskurzus eredményeként további párbeszédre sarkall. Ugyanígy a szakma fejlődésének, változásainak társadalmi összefüggéseiről, a kritikai pedagógia, valamint a spiritualitás és a szociális munka kapcsolatáról, a nemzetközi, hazai – így a gyermekvédelmi alapellátás – történetéről szóló írások. Fontosak a szociális munka megítéléséről, hatékonyságáról, elismertségéről (vagy el nem ismertségéről), megbecsültségéről (vagy nem megbecsültségéről) készült munkák. Helyet kapnak a szociális munka és szakma jelenlegi helyzetéről, súlyos identitási, szervezeti, finanszírozási stb. válságáról és okairól, a politikai, hatalmi nyomásgyakorlásról, -kontrollról szóló tanulmányok. A szociális munka alapelveiről, egyetemes értékeiről, a professzionalizációs elméleteiről, a személyestől a politikai szintig terjedő dimenzióiról, a szakma kulturális érzékenységéről szóló tanulmányok pedig hozzásegíthetnek a jelenlegi válságból való kilábaláshoz, a jövő elővételezéséhez.

Képzés

Ugyanilyen arányban szerepelnek a képzéssel, annak történetével, koncepcióival, fejlesztésével, innovációival, eredményeivel, hatékonyságával, a szakma-képzés-kutatás viszonyrendszerével, az elmélet-gyakorlat közötti paradoxonokkal, szakadékokról, dilemmákról, az egyes képzési innovációk lehetőségeivel, valamint a szakmai-, képzési-, metodikai kultúra fejlesztésével foglalkozó tanulmányok. Továbbá a szociális képzés „expanziós” és strukturális változásainak problémáiról, vagy a probléma-alapú tanulásról és a különböző terepgyakorlaton a reflektivitás erősítéséről szóló cikkek. Teret kapnak itt a szakmai identitással, a képzési-, kibocsátási követelményekkel, a hiányosságokkal, a problémaközpontú, rendszerszemléletű, praxisorientált stb. képző rendszer fejlesztésével általában és egyik-másik innovációjával, így az újabb szakok és kurzusok bevezetésével, vagy a duális képzési forma dilemmáival kapcsolatos témák. Kiemelt helyen jelenik meg a felsőfokú szociális képzések terén 2015-ben lefolytatott országos kutatás, annak eredményei és máig időszerű kérdései.

Intézményrendszer

Fentieknél kevesebb írás jelenik meg viszont a szervezeti keretekre, a permanens módon módosuló jogszabályokra, a különböző protokollokra, vagy a sztenderdizációs kísérletekre vonatkozóan, és az (inkább csak a változó, mint a fejlesztett) intézményrendszer témakörében, és ugyancsak kevés munka jelenik meg az egyes intézményi szolgáltatások jellemzőiről, működéséről, a hálózati kapcsolatokról, a szociális munka és az egyházak viszonyának témáiról, a jogszabályok és a valóság különbségeiről és anomáliáiról.

Tudás

A teljes anyag csak kb. 10-20%-át teszik ki a tudományosan és szakmailag megalapozott, rendszerezett szakmai tudásról, a szakemberi képességekről és kompetenciákról, különösen az empowerment-ről, a szakember-kliens viszonyrendszeréről, a különféle együttműködések szerepéről és ezek hiányairól, következményeiről, az egyes szociális munka elméletek, modellek témaköreiről szóló írások. Igen kevés cikk szól arról, hogy miként lehetne alkalmazni idehaza a nemzetközi gyakorlatban alkalmazott tudást.

Etikai normák

A tudás kérdésköréhez hasonlóan kevés munka született a szociális munka értékrendszeréről, értékelvűségéről, az emberjogi kérdésekről, az etikai normákról, ezek érvényesülésével, a szakember viselkedési szabályaival és módjaival.

Érdekvédelem

Igen kevés cikk foglalkozik a szakmai kultúra, a hivatásrend, a szakmai identitás – autonómia, a minőség és a hatékonyság témaköreivel, valamint az egyébként egyre differenciáltabb és mesterkéltnelnevezésű munkakörökben dolgozó szociális munkások és szociálpedagógusok helyzetével, hiányukkal, életpályájukkal, eszköztelenségükkel, a munkahelyi biztonsággal, a működőképes szakmai érdekvédelemmel, és képviseléssel.

Összességében a tanulmányokra általában jellemző az adott témának a modern szellemisége, a szakmai-tudományos diskurzusok, valamint a szociális munka számos határos (főleg alkalmazott társadalomtudományi, szociálpolitikai, pszichológiai) tudományági segítségével történő teoretikus, multidimenzionális és/vagy interdiszciplináris értelmezése, vizsgálata, elemzése és az ez alapján történő mondanivaló kifejtése. Továbbá a praxis egyes jelenségeinek, folyamatainak, a különböző segítő tevékenységeknek empirikus elemzése, a szociális munka világának, a konkrét segítő folyamatoknak, az egyes esetek okainak és következményeinek kritikai vizsgálata, a dokumentumok és a korábbi kutatások másodelemzése, a tematikus szakirodalmi áttekintések, a nemzetközi összehasonlító vizsgálatok bemutatása. A hagyományosok mellett egyre gyakrabban megjelennek a kvalitatív (élettörténeti narratív interjúk, esettanulmányok, SWOT-analízis stb.) módszerek alkalmazása, az újabb mérőeszközök, skálák (Social Worker Empowerment/Efficacy Scale, ISEL-teszt, ellátási problématerkép, kapcsolati hálózatelemzés stb.) használata, vagy a komplex jellegű (akció) kutatási módszerek.

Az olvasók témák iránti” kereslete”

A publikációk szerzőinek egy-egy téma iránti érdeklődését és involváltságát is kifejező tematikai kínálat után célszerű megvizsgálni a folyóirat nézettségét, olvasottságát, azaz a kereslettel összefüggő adatokat. Ehhez egy-egy írásnak a folyóirat online felületén (és a lap kiadójának belső anyagában) szereplő, az egyes cikkeknek az olvasó által történő megnyitásának/letöltésének mutatói szolgáltatnak támpontot. Miután az adatok 2019 óta állnak rendelkezésre, így ezeket a kereséseket lehet számszerűségében követni.³ Meg kell jegyezni, hogy az olvasók részéről jelentős érdeklődés van a korábbi időszak tanulmányai és cikkei iránt is, tehát hogy miképpen nyúltak vissza ők a 2014-2019 közötti időszak terméséhez az elmúlt öt évben.

Az adatok nyilvánvalóan csak egyfajta képet adnak. Az áttekintést nehezíti, hogy az adatoknak torzító hatása is érvényesülhet: az olvasók egy része elsősorban az utóbbi évek

³ Forrásként itt a 2024. február 27-iki adatok szolgálnak.

lapszámait keresi meg, a legújabb 2-3 számban megjelent tanulmányokat pedig még eleve kevesebben nézhatték meg. Ugyan az adatok egyféle kiegyenlítődéséről is szó van, a különböző írások keresettségére, és még inkább abból azok minőségére csak nagyon óvatos következtetésekre, inkább figyelemfelhívásokra lehet jutni.

A folyóirat nézettsége 2019-től egyértelmű emelkedést mutat, 2020 őszen kb. 3000, 2022 végén 3300, 2023 évvégén kb. 4000 megkereséssel. Minden évre jellemző a ciklikusság, általában a tavaszi és őszi időszakokban nő meg jelentősen az érdeklődés, más időszakokban viszont csökken. Érdekes, hogy 2019 és 2021 közötti években és 2023-ban az október-novemberi időszakban mutattak lényegesen nagyobb érdeklődést az olvasók, míg 2022-ben pedig az áprilisi, májusi időszakban. Az egyes folyóiratszámokat tekintve a legnagyobb látogatottsággal a 2020/2, 2020/1, 2021/1, 2022/1 és a 2019/2 lapszámok bírnak. Az elmúlt öt év legkevesebb megjelölést kapott lapszámához képest háromszor többet mutat a legtöbb keresést kapó 2020/2 szám. Utóbbi népszerűségét jól kifejezik az ebben megjelenő témák, azaz a szociális munka tudásról, az elmélet-gyakorlat közötti szakadékról, egy városi szegénytelep bemutatásáról, a tranzitív és időskori változásokról - idősellátás komplex kérdéseiről, az interprofesszionális szakmaiság kiépítéséről, az iskolai szociális munka (segítés) újabb tapasztalatairól, az öko- és kritikai szociális munka perspektíváiról, a digitális technológia és a közösségi média lehetőségeiről szóló írások, továbbá a két esettanulmány, valamint a képzés globális alapelveinek és a szociális és az ifjúsági munkás portréknak a bemutatása.

A 206 elsősorban módszertani és kutatási kérdésekkel foglalkozó tanulmányt és cikket alapul véve, abból a legkeresettebb 30 írás témáját alapul véve egy szűkítő témacsoport konstruálásával jobban érzékelhetővé válnak az olvasói érdeklődés prioritásai. Így a többtől a kevesebb felé haladó gyakoriságok csökkenő sorrendjében az alábbi 13 témacsoport képezhető:

- szociális esetmunka, esettanulmányok
- szociális probléma helyzetek
- iskolai szociális (segítés) munka
- súlyos szociális probléma helyzetek kezelése
- szociális munka alapvető kérdései
- szociális munka tudás, kompetenciák
- idősödés, idősellátás
- képzés, szakmai identitás
- tudományos kutatás
- munkahelyi biztonság
- gyermekjólét, -védelem
- szociális munka és a hatalom
- szociális munka és az egyházak viszonya.

Kiemelkedően magas, 13.290 érdeklődést váltottak ki a szociális esetmunka lényegét, funkcióit bemutató és konkrét esettanulmányt bemutató írások. Igen magas 11.560 megkereséssel bírnak a különféle súlyos szociális helyzeteket (hajléktalanság, szegregáció,

gettósodás, fogyatékkal élés, demencia, szenvedélybetegek) és problémákat elemző tanulmányok. Igen jelentős, 8.780 érdeklődést mutatnak az iskolai szociális munka (segítés) tárgykörében közreadott írások.

Az érdeklődés középmezőnyében 5.010-en voltak kíváncsiak a serdülők depressziójának művészetterápiákkal történő segítése, a mediációs gyakorlatok, valamint a demens emberekkel való foglalkozás, a különböző traumák feldolgozásának témaköreire. Ehhez hasonlóan 4.820 olvasót érdekelt a professzionalizációs elméletnek, valamint a szociális munka nemzetközi definíció értelmezésének, 4.520-at pedig az elmélet-gyakorlat viszonylatában a szociális munka tudásának és az együttműködési kompetenciáknak a kérdésköre.

Jelentős a tranzitív változások és az idősödés integratív megközelítéséről és a házi segítségnyújtás problémakörében a 3.800 megkeresés. 3 470-en érdeklődtek a felsőfokú képzés vizsgálatának és a szakmai identitás témáiban készült írások, 2.710-en a szociális munka gyakorlati kutatása, 2.400-an a munkahelyi biztonság, 2 280-an a gyermekjólét, -védelem különböző kérdései iránt. 1.830 megkeresést kapott a szociális munka és a hatalom viszonyával foglalkozó, 1.320 pedig az egyházak szociális ágazatban történő térnyeréséről szóló vitairat.

Mindezek valamennyire indikátorai az olvasók egy-egy téma iránti érdeklődésének, motivációinak és prioritásainak. Ugyanakkor igen nehéz megítélni, hogy mi vezérli az olvasókat egyik-másik téma kiválasztására és megnézésére: kíváncsiság, ismeret-szaktudás hiány, feltöltődési-, tanulási szükséglet kielégítése, a tanulmány írójának szakmai elismertsége, tapasztalatai, az írás címe, valamilyen a munkahely, illetve képzés által javasolt, adott kutatás által előírt követelmény, vagy csak ösztönösen, random módon történik a kattintás az egyik-másik írásra az online felületen.

Érzékelhető, hogy a praxisban dolgozók elsősorban a mások által már kimunkált módszerek bemutatására, átvételére tartanak igényt, amelyekkel talán könnyebben tudnak az egymásra torlódó munka feladatok sikeres/azonnali megoldásához jutni, hiszen közismerten kevesebb idő, energia jut a folyamatokban, rendszerekben történő elmélyült szakemberi gondolkodásra, elemzésekre és párbeszédre. Az esettanulmányok és a segítségnyújtás különböző metodikai kérdései (ld. „best-practice”-ok átvétele, terjesztése) iránti erőteljes igény és a szakmai biztonságra való törekvés közismerten gyakran megfogalmazódik a különböző szakmai fórumokon, konferenciákon, workshop-okon és továbbképzéseken is. Az iskolai szociális munka (segítés) 2018. évi általános bevezetése is magyarázatot ad a téma iránti kiemelkedő érdeklődésre.

A társadalomból való kiilleszkedés folyamata, a szociális munka lényegi kérdései, a szakember identitása, kompetenciái, az elmélet-gyakorlat és számtalan más ágens közötti szakadék, illetve azok feloldása érthetően permanens módon jelen van a szakmai nyilvánosság és figyelem középpontjában. Újabban pedig a szociális munkás szakember léte, munkakörülményei és biztonsága, a szociális munka és a hatalom viszonya, az intézményrendszer jelentős változásai, valamint az életkori és tranzitív változások és ennek szociális munka által történő kezelése iránti gyakoribb az érdeklődés. A fentiekén túl

nyilvánvalóan lehetnek más magyarázatok és érvelések a nézettségi/megkeresési okok vizsgálatakor.

Összességében fentiek jelzik azt is, hogy kifejezetten igény van a tapasztalt kolléga tudásának megosztására, hogy jelentős szükséglet van a gyakorlatból termelődött szaktudás bővítésére, fejlesztésére és terjesztésére, és amely egyúttal manifesztálja a praxis tapasztalatainak elméleti tudásképző szerepét is.

Kevesebb érdeklődés jut viszont a szociális munka társadalomban elfoglalt szerepére, gyenge legitimációjára, hivatására, érték rendszerére, közösségi megközelítésére, jelenlegi válságára, távlati fejlesztésére vagy az ökológiai szempontokra, a szakma és a politikai ágensek viszonyára, a szociális munka nemzetközi és a hazai praxisának összehasonlító bemutatására. Másrészt a szociális szakember mindennapi tevékenységének hatékonyságára és hatásaira, a szakmai elköteleződés, hivatás és az iszonyatos tehertételek generálta kiégés közötti ellentmondásokra, vagy a szakmai szupervízió gyakorlatára.

Sokféle válasz lehet arra, hogy milyen okok miatt éri el az olvasó tetszését egyik-másik tanulmány, és miként fogadja be azt. Más részről esetleg miért nem tud vele kezdeni, vagy miért utasítja el az azokban foglalt szellemiséget, gondolkodást, kifejezőmódot vagy stílust. Jelen összeállítás készítője számára többek között igen fontos mondanivalókat hordoznak a 2014/1-2. lapszámban a szolgáltatást igénybe vevő kliensek egy csoportjáról, azaz a traumatizált szülők helyzetéről, a 2015/4-ben az egyetemes szociális munka lényegéről, a 2016/1-ben a menedzserizmus és a szociális munka viszonyáról, a 2017/1-ben egy a képzésben alkalmazandó fontos modellről, a 2018/2-ben a szociális munkát kutatók dilemmáiról, a 2019/1-ben az önkéntességről, a 2019/3-ben az egyéni szakmai életút és a társadalmi változások összefüggéseiről, a 2020/1-ben nemzetközi dimenziókban nézve a szociális munka univerzális alapelveiről és kultúrájának érzékenységéről, a 2021/2-ben a kritikai szociális munkáról, a 2022/2-ben a németországi szélsőjobb szociális munka elleni támadásairól és befolyásáról, a 2023/különszámban a spiritualitás szociális munkás attitűdjeiben való megjelenéséről, a 2023/1-ben a tranzitív változásokról és a kompetencia-alapú kollaboratív tanácsadási modellről, a 2023/2-ben a biztonságos munkahely és munkavégzés kialakításáról stb. szóló tanulmányok, írások.

A témákat és tartalmakat tekintve a „mi miből, mihez képest sok vagy kevés, mire volna szükség?“, kérdését érthetően nagyon nehéz megítélni, de a fentiekben nyilván érdemes gondolkodni a folyóirat szerkesztő bizottságának, a leendő szerzőknek és az olvasóknak egyaránt. Nyilván lehet összevetéseket tenni a szociális munka nemzetközi gyakorlatában hasonló funkciójú folyóiratokkal, az azokban megjelent tartalmak arányaival és szerkesztési gyakorlatával is és nyilván lehet törekedni a jövőbeli cikkek, írások tematikájának bővítésére és változtatásaira is. További vizsgálódásokat jelenthet, hogy milyen összefüggések vannak a folyóiratban megjelent írások, azaz a kínálat és az olvasók kereslete és prioritásai között, azaz miképpen hatnak egyes cikkek az olvasóra, illetve mennyire váltja ki az olvasók témák szerinti érdeklődése a szerzők által történő tartalom kiválasztását, vizsgálatát és bemutatását. Ugyanakkor, miután a folyóirat a benyújtott, megkínált anyagokból szerkeszti a lapszámokat, a folyóirat manifesztált küldetését, szándékait, funkcióit, valamint a szociális munka kurrens

ügyeit figyelembe véve kell tudni alkalmazkodnia a szerzők érdeklődéséhez, tapasztalataihoz, az íráshoz kapcsolódó motivációihoz.

Tágabb dimenziók

Az olvasó által már tehát a korábban megismert egyes folyóiratszámok, tanulmányok, cikkek és a jelenlegi összeállítás is vélhetően további megkeresésekre, olvasásra sarkall, és elvezetheti a praxisban dolgozókat, kutatókat, tanárokat és a leendő publikálókat tágabb dimenziókba, a praxis-kutatás-képzés és a folyóirat helyzetének, a szerzők és a lap viszonyrendszerének további néhány kérdéséhez is. Így:

Mennyiben nyújtanak tükröt a Párbeszéd folyóirat írásai, anyagai a magyarországi szociális munka elmúlt 10 évéről?

Miként jelzik az írások, hogy hol tart, hol áll most a hazai szakma, milyen a tudományos és képzési háttere? Miképpen alakul a szociális munka társadalmi elfogadottsága, szakmaisága, hivatásrendje és a benne dolgozók szakmai identitása, önismerete?

Milyen viszonyban vannak egymással a folyóiratban megjelent témák és tartalmak a szakmai közbeszédrel?

Hogyan nyújt a Párbeszéd folyóirat, mint tudástár fogódzókat a mindennapi és a jövőbeni praxishoz, képzéshez és kutatáshoz?

Mennyiben viszi el a figyelmet a szociális munka nehéz hazai helyzete, széttöredezettsége, válsága, deprofesszionalizációja⁴ az egyetemes értékeinek, átfogó kérdéseinek, alapelveinek, modelljeinek, perspektíváinak, progressziójának bemutatása elől?

Mik a válságból kivezető, előre vivő, erőt adó tapasztalatok, mik a nehezítő tényezők?

Miképpen rezonálnak és reflektálnak az írások a szociális munka globális világában létező jelenségekre, kihívásokra, trendekre és folyamatokra?

Hogyan lehetne a szociális munka nemzetközi definíciójából kiindulva, a globális gyakorlatból és szakirodalomból ismert progresszív szociális munka modelleket, a széleskörű tapasztalatokat erőteljesebben megjeleníteni a tanulmányokban és írásokban?

Miként képesek a folyóirat egyes számai, tanulmányai, cikkei kielégítőbb egyensúlyt teremteni a teoretikus tudományos megismerés és a módszertant határozottan igénylő praxis között?

Hogyan lehetne a szerzőknek szélesebb perspektívába helyezni mondanivalójukat, tovább nyitni más szakmák és a társtudományok felé?

Mindennek a mérlegelése az olvasókra, a leendő szerzőkre és a folyóirat szerkesztőbizottságára vár.

⁴ Ld. többek között a bicskei gyermekotthonban történtek után kialakult társadalmi és szakmai morális pánikot, a regnáló kormányzati politikát kiszolgáló, vagy csak szimbolikus jellegű jogszabályokat, intézkedéseket, vagy a gondoskodáspolitikai nézetek szociális munka integritását megcélzó támadásait.